

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XVII.

НЕДЕЉА 3. ОКТОБРА 1899.

Број 36.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3 "
За стране земље на годину 9 "

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

АДРЕСА

којом је Народна Скупштина, сазвана у Ниш, 20. Септембра 1899. године, у редовни сазив, одговорила на Престону Беседу

ЊЕГОВОГ ВЕЛИЧАНСТВА КРАЉА СРБИЈЕ

АЛЕКСАНДРА I,

којом је отворио скупштинске седнице за 1899 годину

Ваше Величанство
Преузвишени Господару,

Осећаји срдачне радости, истинске среће и неизмерне захвалности према Свевишњему, испуњавају груди верног Ти Народног Представништва, што Те, скоро после девето-месечног растанка, опет види у својој средини у пуном здрављу и крпости, и што с висине сјајног Ти Престола чује Твоју мудру и родољубиву Краљевску реч, којом га позиваш на патриотски, слојан и истрајан рад за славу и срећу миле нам Отаџбине и њеног сјајног Престола Краљевског.

Наша радост, племенити Господару, у толико је већа, што с тако узвишеног места чујемо, да одношаји наше Отаџбине са свима страним државама потпуно одговарају непрекидном старању Вашег Величанства, да Србија вазда остане елеменат мира, реда и културног рада на Балканском Полуострву, и да са својим суседима буде увек у најбољем пријатељству.

Народно Представништво саслушало је с достојном пажњом поздрав свога Краља, намењен једној новини за цивилизацију, која је потекла племенитом и великодушном иницијативом Његовог Императорског Величанства Цара Николе II., радујући се што је и наша Отаџбина у том племенитом послу учествовала, упоредно с најмоћнијим и најстаријим државама светским.

Везе искренога пријатељства између Вашег Величанства и Његовог Царског Величанства Султана Абдул Хамид Кана, дају поуздане гаранције, да ће се добри, пријатељски одношаји између двеју суседних држава и даље стално развијати и неговати.

Ваше Величанство,

Народ српски, прихватајући свесрдно државни програм свога Краља, одредио је нама, својим представницима, свету и узвишену дужност, да према томе програму и радимо, и да у његову остварењу свесрдно помажемо родољубиву Владу Вашег Величанства. И Народно Представништво од срца се радује, што су успеси, постигнути по свим гранама државног рада, у сразмерно кратком времену, несумњиво доказали, да над Србијом блиста у свем величанственом сјају Звезда Обреновића, и да она српски народ стално води срећи и напретку.

Витешки Краљу,

И ми, народни посланици, као и цео народ, који нас је у овај узвишени Дом послао, и ставио нам у свету дужност, да будемо усрдни помагачи Твојих узвишених напора за срећу Отаџбине, осећамо у души својој велико умирење и крпко поуздање у бољу и светлију будућност српску, кад нам сам наш Господар и Врховни Заповедник војске отворено каже, да је упоредо с огромним радом на финансиском, привредном и просветном препорођају Србије, стално корачало и непрекидно усавршавање и јачање наше одбранбене снаге, и да наша узданица, верна војска Вашег Величанства, поуздано напредује и у својој формацији и у својој тактичној и материјалној спреми.

Створена циновском мученичком борбом наших јуначких предака, Србија је наследила свети и вечити аманет, да нам никакве жртве не буду велике и тешке за јачање наше народне војне снаге.

И ми Те, Господару, молимо, да примиш и да непоколебљиво верујеш у нашу свагдашњу готовост, да овај свети аманет великих предака очувамо и неповређен потомцима предамо.

Народно Представништво, мили Господару, с одушевљењем је саслушало оне топле изразе Твоје Краљевске захвалности, којом се сећаш онога жарког и срдачног пријема, којим Те је верни народ српски предусретао на целој путу кроз знатан део драге Ти Отаџбине.

Али мудро и истинито опазило је Ваше Величанство, да је баш та узорита једнодушност и неизмерна љубав између српског народа и његовог племенитог Владаоца још више распалила завист и мржњу душмана и издајника српских, и подстрекунула их, да најме туђинску руку, која ће посегнути на драгоцени живот Краљевског Ти Родитеља.

Врло је утешна појава, Величанство, да се тако мрачан злочинац није могао наћи међу домородним синовима миле Ти Србије.

Гнусни ивањ-дански злочин испунио је тугом и болом сва родољубива срца српска и покренуо цео српски народ, да, пред подножје светлога Ти Престола, непосредно поднесе своја уверавања: да он у сјају Твога узвишеног Престола и у слави Дома Обреновића гледа своју рођену славу, срећу и величину.

Ваше Величанство,

Големо је зло, што су га душмани Србије спремили! Јер, неизмерне историске заслуге за Србију и за Престо српски; бујни, свестрани полет Србије и снажни развој одбранбене снаге народне; ова света стопа земље српске, на којој стојимо, а на коју је победоносну Таковску Заставу истакло јунаштво Његовог Величанства Краља Милана и Његове храбре војске, најбољи су сведоци, колики би губитак био за Србију и за њен Престо, да је злочиначки умишљај ивањ-дански успео.

Али, милостиви Бог, који чува Србију, није допустио да у крви првога српског Краља после Косова утону углед и мир Србије, и да несретници, у својој незаситној жудњи за влашћу, трагичној повесници српској додаду још један стидан, Краљевском крвљу попрскан лист.

Јест, Господару, Свемогући Промисао спасао је драгоцен живот Твога племенитог и за Србију толико заслужног Оца, а мрски злочин учинио је, да верни народ српски што дубље осети колико су му скупи и драгоцени представници славнога Дома Обреновића. Још и више, мрски злочин ивањ-дански учинио је, да отворе очи чак и они синови српски, који су се до сада лаковерно поводили за празним обећањима бесавесних политичких спекуланата, заблуделих на стази издајства противу своје рођене отаџбине.

У томе жалосном догађају злочина и издајства, и онако големи бол народа српског, повећало је још пристрасно и неправедно држање једнога дела штампе.

У име човечности, правде и јевропске културе, као и у име криво заслужене и нашим рођеним, неизмерним жртвама стечене независности народне, — Народно Представништво, као законити и најнадлежнији судија о свему што се тиче Србије, изјављује своје жаљење према овако неправедним оценама и неупутном мешању у наше чисто унутрашње ствари.

Господару,

Народно Представништво, потпуно одобравајући све мере, које су услед богомрског злочина ивањ-данског, а на основу Устава, морале бити предузете и примењене у једном округу, за очување земље од даљих могућих потреса, узеше их на знање као потпуно оправдане.

Ваше Величанство,

Народно Представништво било је сретно, да с висине сјајног Ти Престола чује великодушно признање, како је и оно својим скромним суделовањем припомогло, да Твоје узвишене намере и напори Твоје родољубиве Владе уроде једрици и обилним плодом за Отаџбину. То великодушно признање из Твојих уста, мили Господару, испуњава нас узвишеним поносом и буди у нама нову и неисцрпну снагу за истрајан рад и пожртвовање.

У то име, светли Господару, Народно ће Представништво с пажњом и озбиљношћу проучити најбрижљивије све поднесене предлоге и друге законске мере, те ће уложити сав труд и све старање своје, да и овога пута усрдно послужи Отаџбини и Престолу.

У то име, одушевљени топлом, неизмерном љубављу и свесрдном оданошћу Вашем Величанству сложено и из пуних груди кличемо:

Да живи српска свешта узданица,

Да живи наш мили Господар и Краљ Александар I.

27. септембра 1899. год.

у Нишу.

Потпредседник

Драгомир Рајовић

Председник Нар. Скупштине

Сима Несторовић

С Е К Р Е Т А Р И :

Настас Антоновић, Јован Несторовић, Гаја Швабић, Милорад Тадић, Стеван М. Мостарчић, Душан Спасић.

(Долазе потписи народних посланика).

ТРГОВИНСКИ ЦЕНТРИ И ДРУМОВИ

ПО
СРПСКОЈ ЗЕМЉИ

НАПИСАО
КОСТА Н. КОСТИЋ

(НАСТАВАК)

Још у почетку рада, коме је иницијатива и система потицала од младог српског одличног научара Г. Цвијића управника Географског Завода и академика, ја сам, особито у коментарима путописа XVI. в. открио доста Матковићевих погрешака и заблуда које су поглавито потицале од непознавања специјалних новијих карата. Од тих корекција и примедба ја сам неке саопштавао у Географском Семинару пред слушаоцима Географије на В. Школи. Али због неких приватних разлога и прекида третирања оваких питања у Географском Заводу,¹⁾ ја сам застао у средини свога рада, који сам отпочео радити са онаком енергијом и вољом која обузима ђаке из провинције кад дођу, жељни науке, на Универзитет. Ја мислим да нећу погрешити, ако у раду будем саопштио неке ствари из тих својих *фачких* самосталних бележака (у колико оне имају везе са овим послом).

1. На путу из Ројине (*Rosine*) у Придворицу

(*Gritnoritza*) Шепер помиње неку реку *Dracovitza*-у која му долази са Севера из оближње планине а улива се у Топлицу. Др. Матковић домишља се, да је Шепер узео име села *Драшковица* у дубричком срезу за име неке реке *Dracovitza-e*.¹⁾ Село Драшковица је далеко од Топлице, на ушћу Дреновачке у Пусту Реку. У Пустој Реци, у јабланичком срезу на саставу Коњувске и Големе Реке налази се село *Драговач*, чије име више наличи имену Шеперове реке. Али и једно и друго је неоснована претпоставка. Та се два села налазе и у другом басену, иза планинског била, далеко од Шеперова пута. На путу из Ројине у Придворицу налази се неколико река које силазе с Јастренца и уливају се у Топлицу с леве стране. Једна од тих река зове се *Драгушка*.²⁾ Шепер је, путујући планинским путем подалеко изнад Топлице, морао прећи те реке и мени се чини основаније узети, да је Шеперова *Dracovitza Драгушка Река*, на којој се налазе села *Горња* и *Доња Драгуша*.

2. На путу из Беракара у Гргури Зено помиње село *Vissa-y*. Др. Матковић мисли да ће то бити село *Bura* у прокупачком селу.³⁾ Село Вича је на десној обали Топлице и изван Зенова пута. На Зенову путу из Беракара у Гргури налази се *Више Село*,⁴⁾ што ће, без сумње, бити Зенова *Vissa*.

3. Путописац Ламбертова и Ногаролина посланства (од 1531 г.) на путу из Новог Пазара

преко Копаоника спомиње реку и предео Ибар. Ово је још један доказ основаности мишљења Г. Ст. Новаковића да под српским средњовековним топографским називом *Ибар* (и *дла биста* емоу *честъ отъчесткина њего, късточна страна, ркомла Топлица, Икръ же и Расина и галгол-гемне Ръки*) ваља разумети предео око Ибра и Митровице па на Север и око *Новог Пазара*.¹⁾

2. Друм са ушћа Бојане и Дрима преко Скадра, Призрена и Новог Брда у Софију.

Један од најважнијих а у исто време, од најкраћих трговинских друмова, који је спајао Косово, центар српске културе и државног живота, са такође културним и густо насељеним Зетским Приморјем био је трговински друм, који је полазио са ушћа Бојане и Дрима и ишао преко Скадра, Призрена, Н. Брда, Врања у Софију. На њему беху понајзнатнија места, тргови и градови. Он стајаше у тесној вези са македонским трговинским путевима, са Босанским и Цариградским Друмом и многим другима.

Овим је друмом највише струјила трговина у Средњем Веку, за време српске самосталности а особито у XIV и XV в. Док Млечићи беху господари св. Срђа,

¹⁾ Rad k. LXII. с. 50—53.

²⁾ Генералштабна Карта Краљ. Србије и њене секције И. а., В. д., З. с., Ж. с. — Статистика Краљ. Србије с. 22., 286.

³⁾ Rad k. LXII. с. 99.

⁴⁾ Вен. Карта и секц. Ж. с. Стат. Кр. Србије с. 242.

¹⁾ Чупић Годишњ. к. I. с. 172—173.

¹⁾ Географски Семинар би много окупиран знаменитим студирањем Српскога Села.

IX

По прочитању акта протопрезвитра београдског АБр. 6470., одбор је решио, да татори цркве на новоме гробљу буду и то: главни татор г. Тодор Мраовић, индустријалац, помоћници: Тодор Каменовић, каф. и Мијаило Тодоровић, бак. на тркалишту, пошто се раније изабрати татори нису хтели те дужности примити.

X

На питање председника општине, како се има разумети решење одбора општинског од 19. Нов. 98. АБр. 7763 односно наплате дуга за калдрму од Браће М. Банковића, и по прочитању мишљења месног рачуноспитача на акту ББр. 2742, одбор је решио,

да се то решење одбора општинског има разумети овако: да се дуговање од калдрме Милана Банковића и његове браће као садужника има срачунати колико је са интересом износило на дан, када је Милан Банковић положио каси општинској на попуњење 1401,10 дин., па да се од те суме одбије 483,60 дин. колико му се има према решењу главне контроле вратити. Остатак дуговања Милана Банковића и његове браће као садужника има се од њих наплатити са припадајућим интересом од горе поменутог дана па до наплате.

XI

Председник саопштава одбору исход рада општинског збора одржаног на дан 5. септембра тек. год. ради решења питања о отварању пијаце за дневне намирнице за палилулски крај и износи одбору на решење молбу друштва за улепшавање палилулског краја, „Милошевац“.

По саслушању тога саопштења и прочитању молбе друштва „Милошевац“ АБр. 5795, — одбор је решио,

да пијаца за дневне намирнице за палилулски крај буде на општинском земљишту званом „школски плац“, које постоји пред зградом, у којој је сада палилулска задруга за штедњу и кредит; да се Друштву „Милошевац“ допусти, да на томе земљишту подигне модерне грађевине за пијацу и исту отвори; да друштво буде дужно, да ове грађевине подигне и пијацу отвори за три године дана од дана кад му се ово решење саопшти, што ако не учини има се сматрати да је од овога посла одустало и све оно, што буде на поменутом земљишту израдило на горњу целъ припаће општини у својину без икакве накнаде друштву.

Ако друштво у овом року направи грађевине горе поменуте и отвори пијацу, онда ће у накнаду за то имати право, да приход са пијаце и њених зграда експлоатише за двадесет и пет година, рачунајући од дана кад му се ово решење саопшти.

По истеку овога рока друштво ће бити дужно, да ту пијацу са свима њеним зградама и осталим припадностима врати општини као њену својину у потпуно исправном и употребљивом стању без права на ма какву накнаду од стране општине.

Даље друштво ће бити дужно, да за шест месеци, од дана кад му се ово решење саопшти, поднесе суду како скицу од поменутог земљишта, тако и план од свију зграда, које мисли на истом подићи као што ће бити дужно, да пре него што буде подигло ма коју зграду на томе земљишту, да поднесе суду на одобрење план исте.

Даље ће друштво бити дужно подносити; концем сваке године општинском суду

извештај о своме раду и друштвени биланс о приходу и расходу.

Сав вишак прихода са ове пијаце који друштву преостане, по одбитку трошкова на експлоатацију дужно ће бити да употребни на улепшавање палилулског краја а опет по одобрењу општ. суда.

Сем тога општина задржава себи право контроле над експлоатацијом ове пијаце од стране друштва.

XII

Председник саопштава одбору извештај економног одељења АБр. 6596 о држаној ужој лицитацији за издавање под закуп општинског земљишта — њиве — испод општинске кланице са једном парцелом код Бајлонове пумпе на Дунаву.

По саслушању овога извештаја одбор је решио,

да се под прописаним погодбама уступи под закуп за време од 1 новембра 1899 г. па до 1 новембра 1902 год. општинско земљиште — њива — испод општ. кланице са једном парцелом код Бајлонове пумпе на Дунаву, Јанку Цветковићу, оvd. за годишњу закупну цену од пет стотина динара и двадесет пара дин.

XIII

Одбор је одлучио,

да се молба Љ. С. Петровић за откуп општинског земљишта, молба Светозара Влајковића, да му се даде под закуп извесно општинско земљиште и молба Филипа Васиљевића да му се продужи рок за исељавање дрварског слагалишта — одложе за прву седницу за овом.

О Б Ј А В А

На основу одобрења г. Министра народне привреде од 22 септембра ове год. Бр. 4899 обавиће се овде у селу Јасици не далеко од Крушевца, **тродневни панађур** 18. 19. и 20. октобра ове год.

На овоме Панађуру продаваће се поред марве — стоке, још и сви домаћи — ово-земаљ. производи.

Ово се доставља трговачком сталезу, ради знања и управљања.

Из канцеларије суда општине јасичке 26 септембра 1899 год. Бр. 2742.

О Г Л А С

Према одобрењу г. Министра Грађевина од 23. Септембра т. г. Бр. 6974 држаће Управа града Београда јавну усмену лицитацију у своме грађевинском одељењу, у згради општинског суда, на дан. 7. Октобра у 11 часова пре подне за **подизање ограде и грађења шупе код жандармске карауле на Баничком брду** више Топчидера

Предрачунска је сума овога посла 1991.82 п. дин., а кауција иноси две стотине педесет (250) дин. у готовом новцу, вредећим папирима или интабулацији, према закону.

Позивају се предузимачи да дођу и лицитирају.

ГБр. 917. Од грађевинског одељења Управе гр. Београда 28 септембра 1899. год. у Београду.

О Г Л А С

Суд општине београдске издаваће путем јавне, усмене лицитације под закуп, **оправку свију општинских возова и подкивање коња и то:**

I. На дан 13 Октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у ковачки, плосерски, мехачички и коларски рад;

II. На дан 15 октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у сарачки, сатлерски, тапетарски и фарбарски рад; и

III. На дан 18 Октобра тек. год. од 2 до 5 сати по подне, што спада у подкивачки рад.

Лицитације ове држаће се означених дана у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Кауције се полажу при лицитацији по 200. динара за сваки рад понаособ.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцеларијско, а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 15. Септембра 1899 год. АБр. 6545, у Београду.

О Г Л А С

Суд општине београдске издаваће путем јавне усмене лицитације под закуп, своје **земљиште постојеће испод војног сењака н врачару.**

Лицитација ће се држати на дан 19 октобра тек. год. од 2 до 5 сати после подне, у канцеларији економног одељења Суда општинског.

Кауција се полаже при лицитацији у 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцелариско а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране суда општине града Београд 22. Септембра 1899 год. АБр. 6885 у Београду.

О Б Ј А В А

И ове године као и до сада држаће се у оvd. вароши **тродневни панађур о „Петковици“** 14, 15 и 16 Октобра ове године, на коме ће се продавати поред чувене Ужичке добре, здраве, и јевтине планинске стоке, и други ово земаљски и страни законом дозвољени производи.

О овоме се извештавају грађани ради знања.

Од суда општине ужичке 29 септ. 1899 № 12798 Ужице

О Г Л А С

Суд београдске општине издаваће путем јавне усмене лицитације **под закуп своје земљиште постојеће између Дунава и старе ботаничке баште.**

Лицитација ће се држати на дан 20 Октобра тек. год. од 2 до 5. сати после подне у канцеларији економног одељења суда општинског.

Кауција 120 динара.

Ближи услови могу се видети у поменутој канцеларији сваког радног дана за време канцелариско, а празником од 9 до 11 сати пре подне.

Од стране Суда општине града Београда 30. Септембра 1899 год. АБр. 7139. у Београду.